Gemeente Amsterdam

Opdrachtformulering

project	Bosplan 2019-2022: Zicht op het Amsterdamse Bos van de toekomst!
datum	4 september 2018
opdrachtgever	**Bestuurlijk** wethouder Ivens **Ambtelijk** 5.1,2,e
projectleider	5.1,2,e
opsteller	5.1,2,e
startdatum	5 september 2018
einddatum	Voorjaar 2018
versie	1.0
status	intern concept
gevraagd besluit	Goedkeuring voor de start van het project door opdrachtgever (uiteindelijk van wethouder).
vraag	Hoe kan het Amsterdamse Bos in een uitdijende metropool bijdragen aan het realiseren van de opgaven van de stad en de regio en tegelijkertijd haar natuur-, cultuur-, recreatie- en maatschappelijke waarden behouden en versterken?
achtergrond	Aanleiding voor het project is het aantreden van een nieuwe wethouder (Ivens) en een nieuwe manager (Bongaards) voor het Amsterdamse Bos die beide met een frisse blik de kansen en mogelijkheden van het Amsterdamse Bos voor de toekomst van de stad/regio willen verkennen. Het Amsterdamse Bos heeft 6.5 miljoen bezoeken op jaarbasis, krijgt een waardering van 8,3 en wordt na het Vondelpark, het meest bezochte park/bos in de Amsterdamse regio. Tegelijkertijd is het Bos relatief onbekend als kansenzone voor het realiseren van stedelijke en regionale opgaven. De omgeving rondom het Amsterdamse Bos verandert snel. De metropool groeit explosief met steeds meer dichte bebouwing en inwoners. Dat verhoogt de druk op het Bos en vraagt om een aanpak die de kansen en uitdagingen die de stedelijke groei bieden voor het Bos in goede banen leidt en tegelijkertijd de huidige kracht van het Bos behoudt en versterkt. Zo biedt het Amsterdamse bos kansen voor het realiseren van maatschappelijke- en ruimtelijke thema's uit de uitvoeringsagenda van het college zoals circulaire economie, verbonden stad, groei van de stad, ontwikkelbuurten, omzien naar elkaar en democratische stad. Tegelijkertijd wil het college de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het Amsterdamse bos behouden en versterken. Dit vraagt om een zorgvuldige belangenafweging waarin alle betrokken partijen een stem

hebben. Zoals (potentiele) bezoekers, (potentiele) aanbieders en exploitanten, college, directies en regio. Samengevat: een gedragen plan waarin beheren, benutten en ontwikkelen met elkaar in Balans zijn en elkaar versterken.

probleemstelling

De potentie van het Amsterdamse Bos als volwaardige partner voor het realiseren van de maatschappelijke- en ruimtelijke opgaven in de omringende metropool, is relatief onbekend en onderbenut.

Een gevolg daarvan is dat (te) weinig middelen toegekend dan wel gegenereerd worden om de waarden van het huidige Bos in stand te kunnen houden (beheer & onderhoud). De tekorten zijn de afgelopen jaren opgelopen tot 6 miljoen incidenteel en 2 miljoen structureel per jaar De verwachting is dat een onderzoek naar de stand van het Bos dat nu wordt uitgevoerd een hoger te kort zal laten zien.

De onbekendheid en onderbenutting van het Amsterdamse Bos als kansenzone voor het realiseren van maatschappelijke en ruimtelijke doelen geldt zowel binnen de stedelijke organisatie als bij externe partijen. Beleving van natuurwaarden, sport en recreatie zijn de corebusiness van het Bos. Die kunnen slimmer worden benut. Bijvoorbeeld met innovatief bosbeheer, nieuwe vormen van partnerships met exploitanten, betaald parkeren, sponsoring, enz. Daarnaast kunnen de functies van het Bos worden verbreed, denk daarbij aan hoogwaardige horeca, maatschappelijke taken, educatie, cultuur, circulaire economie enz.

doel

- Een heldere en gedragen (door alle belanghebbenden) Bosplan, dat op basis van intensieve participatie van alle betrokken partijen, inzicht biedt in de kansen en mogelijkheden die het Amsterdamse Bos biedt voor het realiseren van de maatschappelijke- en ruimtelijke opgaven van de metropool bij het college, directies en regio.
- Tegelijkertijd biedt het Bosplan inzicht in behoud en versterking van de waarden (landschap/cultuur/natuur) van het Amsterdamse Bos en wat er nodig is om die te optimaliseren en toekomst bestendig te maken. Bijvoorbeeld door betere verbindingen met de metropool en slimmere manieren van geld verdienen/exploitatie.
- Voor een gedragen Bosplan is het noodzakelijk dat de medewerkers van de organisatie Amsterdamse Bos nauw betrokken zijn bij het proces en zich vervolgens zodanig organiseren dat het Bosplan 2019 – 2022 efficiënt en optimaal kan worden uitgevoerd.

resultaat

Er ligt een Bosplan waarin de hierboven beschreven doelen zijn vertaald in concrete acties. Geaccordeerd door de wethouder en de opdrachtgever, gedragen door de organisatie en belanghebbenden en omarmd door de medewerkers.

Gemeente Amsterdam

Concreet:

- Het Bosplan komt tot stand via een uitgekiend participatietraject waarin wordt verkend hoe het Amsterdamse Bos concreet kan bijdragen aan de maatschappelijke- en ruimtelijke opgaven van de stad en de regio. Voor de inrichting van dit proces worden deskundigen geconsulteerd binnen en buiten de organisatie. Het participatieproces kent randvoorwaarden die worden vastgesteld door de wethouder en de opdrachtgever. Uiteraard worden de wettelijke kaders hierbij in acht genomen (bijvoorbeeld de Wet natuurbescherming).
- Het participatieproces vindt plaats met in- en externe belanghebbenden (inclusief bezoekers en omwonenden) die gedetecteerd worden via een omgevingsanalyse.
- De uitkomsten van het participatieproces worden verwerkt in het Bosplan 2019-2022.
- Het Bosplan wordt (na akkoord van de opdrachtgever) ter besluitvorming voorgelegd aan de wethouder (in uitvoeringsagenda staat Q2) dit betekent dat een eerste concept uiterlijk begin februari 2019 gereed is. .

afbakening

Het Bosplan 2019-2022 is:

- Geen plan waarin alle acties en plannen en visies die gemaakt worden voor het Amsterdamse bos zijn opgenomen. Bijvoorbeeld de beheervisie die nu wordt ontwikkeld. Het Bosplan 2019-2022 is een overkoepelend kader dat richting geeft en handvatten biedt voor deelprojecten, plannen en acties.
- Het Bosplan heeft vanzelfsprekend een relatie met de Groenvisie die in deze bestuursperiode wordt gemaakt, het provinciale groenbeleid en het bestemmingsplan van de gemeente Amstelveen. Het Bosplan maakt kansen inzichtelijke voor het mede realiseren van thema's in de uitvoeringsagenda van het college zoals: circulaire economie, verbonden stad, groei van de stad, ontwikkelbuurten, omzien naar elkaar en democratische stad.
- Het Bosplan 2019-2022 is geen organisatieplan.
- Het Bosplan bevat een uitvoeringsagenda voor de eerstvolgende twee jaar.

geld

De kosten voor het opstellen van het Bosplan 2019-2022 zijn voor alsnog PM. Voor het organiseren van (participatie) bijeenkomsten is een werkbudget nodig. Daarvoor is €30.000, - gereserveerd.

organisatie

De opdracht heeft tot doel om te komen tot een samenhangend Bosplan 2019-2022 dat het Amsterdamse Bos breed positioneert binnen en buiten de organisatie.
Om dit te realiseren is een ***projectgroep/klankbordgroep*** gewenst met vertegenwoordigers uit de organisaties met een belang in het Amsterdamse Bos (gemeente Amstelveen, provincie N-H, directies S&B, K&C, R&D, VO&R, gebiedsmanagers Zuid en NW, Sociaal Domein en communicatie, exploitanten). Deze

komt minimaal twee tot drie keer bij elkaar.
Daarnaast is er een compact ***projectteam*** dat het Bosplan 2019-2022 daadwerkelijk tot stand brengt en alles organiseert en uitvoert dat daarvoor nodig is. Naast vertegenwoordiging van communicatie en Sport & Bos (5.1,2,e), nemen medewerkers uit de drie afdelingen van de organisatie Amsterdamse Bos hieraan deel.
Projectondersteuning wordt geleverd door 5.1,2,e of 5.1,2,e
Frequentie en definitieve invulling van projectgroep/klankbordgroep worden uitgewerkt in het Plan van Aanpak.

tijd

Start van het project is 5 september en het Bosplan 2019-2022 is uiterlijk begin februari 2019 gereed voor besluitvorming. Een procesvoorstel voor het project (inclusief participatietraject) wordt in september 2019 met Ivens besproken. Een uitgebreide planning van het proces maakt deel uit van het Plan van Aanpak dat ook in september gereed is.

informatie

De as opdrachtgever – opdrachtnemer is cruciaal: 5.1,2,e en 5.1,2,e bespreken minimaal 1 keer per week voortgang en verloop van het project en maandelijks wordt de stand van zaken besproken in het Bos MT.

In de startfase van het project (in ieder geval tot en met het Plan van Aanpak) is wellicht frequenter overleg noodzakelijk. Immers, het vaststellen van de doelen en het gewenste resultaat van het project zijn het domein van de opdrachtgever. De opdrachtgever is degene die straks met de uitkomsten van het project aan de slag gaat. De opdrachtgever schept de noodzakelijke condities en neemt 'doorgaan/bijsturen/stoppen'-beslissingen.

In het PvA wordt dit nader uitgewerkt per fase.

communicatie/ participatie

Participatie, marketing en communicatie spelen een cruciale rol om de doelen van dit project te realiseren: een brede(re) positionering van het Amsterdamse Bos en het behouden en versterken van de bestaande waarden. En draagvalk binnen de interne organisatie Een uitgewerkte communicatie- en participatiestrategie maakt deel uit van het Plan van Aanpak.

Gemeente Amsterdam

Globale aanpak participatie:

1.Eerste ronde (interne participatie):

De medewerkers van het Bos gaan in gemixte groepen op bezoek bij (natuur) organisaties in het land om inspiratie op te doen voor het Bos van de toekomst. Zes groepen onder leiding van een MT-lid gaan op pad om het antwoord te vinden op specifieke vragen. De opbrengst dient als input voor de volgende participatieronde.

2. Tweede ronde

In zes bijeenkomsten rond een thema worden max 20 belanghebbenden uitgenodigd om hierover in gesprek te gaan. Voor ieder thema worden aansprekende inleiders uitgenodigd. Aan de volgende thema's wordt gedacht: Bosbeheer nieuwe stijl, recreatie van de toekomst, Duurzaamheid in het Bos, Cultuur en Educatie, De bos als plek om maatschappelijke opgaven te realiseren, Exploitatie en sponsoring. De definitieve thema's worden met het MT verkend en vastgesteld.

3 Derde Ronde

De opbrengsten van ronde twee worden in een synthese sessie samengebracht. Hiervoor worden (politieke) kopstukken uit de organisatie uitgenodigd.

Risico Een eerste inventarisatie van de risico's voor het project:

1. Politiek: draagvlak en rugdekking
2. Organisatorisch: voldoende capaciteit en kwaliteit beschikbaar om het project kwalitatief en in tijd te realiseren
3. Maatschappelijk: bestaande belangen versus nieuwe initiatieven
4. Beleidsmatig en juridisch: past het initiatief binnen het bestaande beleid? Welke juridische aandachtspunten en evt. complicaties zijn te verwachten (denk aan bestemmingsplan, Europese aanbesteding, samenwerkingsovereenkomsten, etc.
5. Economisch: belangen van huidige exploitanten versus openen van nieuwe mogelijkheden
6. Budget: zijn er voldoende dekkingsbronnen?
7. Planning: Moet er rekening worden gehouden worden met financierings-subsidietermijnen? Bijvoorbeeld de voorjaarsnota.

Gemeente Amsterdam

akkoord opdrachtgever

plaats

datum

akkoord projectleider

plaats

datum